

Verdensbilleder

Arbejdsspørgsmål til hæftet *Skabt til at skabe – Renæssancens kultur i Europa*, af Flemming Clausen, Jørgen Falkesgaard, Mette Løndahl og Johnny Thiedecke, siderne 23-33. Vi skal studere *verdensbilleder*, altså hvordan man i Europa så verden. Her menes specielt forholdet mellem *teologi*, *filosofi* og *videnskab*.

NB! Der er i kilden nogle sektioner med mindre skrift. Det er oversatte tekster, som i de fleste tilfælde kan overspringes i denne hurtige gennemgang.

1. Skitser kort Aristoteles' *geocentriske* verdensbillede. Hvordan hænger det sammen med observationer og erfaringer fra livets gang i øvrigt? (side 23-25).
2. Et astronomisk fænomen udfordrede verdensbilledet. Hvad var det, og hvordan tilpassede man verdensbilledet, så det passede? (se figurer side 24).
3. Beskriv kort, hvorfor Aristoteles' astronomi tog over efter (*ny*)*platonismen*. Omtal den "dobbelte sandhed" (se side 24-25).
4. Hvem er *Claudius Ptolemæus*? Søg på Internettet.
5. Beskriv kort Nikolaj Kopernikus' *heliocentriske* verdensbillede og forklar, hvorfor det efterhånden tog over efter det geocentriske verdensbillede. Hvilke problemer havde den gamle model? (side 25-26).
6. Hvad var det for en begivenhed, som *Tycho Brahe* registrerede på himlen? Hvorfor passede observationen dårligt med Aristoteles' teori, og hvilket (i øvrigt forkerte) verdensbillede fik det Tycho Brahe til at fremsætte? (side 26-27). Hvori adskiller Tychos model sig fra Kopernikus' model?
7. Hvordan forholdt Aristoteles sig til eksperimenter og til matematik? (Side 28 og side 31).

Kommentar: Det heliocentriske verdensbillede blev efterhånden accepteret (om end langsomt fra kirkens side) og *eksperimenter* og *matematik* blev det bærende fundament i al naturvidenskab, godt båret på vej af videnskabsfolk som Johannes Kepler (1571-1630), Galilei Galileo (1564-1642) og Isaac Newton (1643-1727).